

KÖRKÉP

XIX. ÉVF. 2. SZÁM ■ 2009. FEBRUÁR

INGYENES SZÁM

A Polgármesteri Hivatal a tevékenysége sokrétűségének megfelelő szerkezeti struktúrában látja el feladatát hatósági feladatok és városmenedzsment szervezeti formára épülő intézményi rendszerben. Ezt egészítik ki a kistérségi feladatok, az e-közigazgatási rendszer, az Önkormányzati Testület, valamint a bizottságok működéséhez, a testület rendeletalkotási feladataihoz szükséges hivatali előkészítő, végrehajtó munka.

A köztudatban a Polgármesteri Hivatal első sorban mint hatóság jelenik meg, tevékenysége azonban ennél jóval sokrétűbb. A hivatal nem csupán engedélyez, kötelez és bírságot, hanem hátsországa mindannak a fejlesztésnek, mely a települést évről évre jellemzi. A Képviselő-testület 2000-ben alakította ki azt a hivatali struktúrát, melyben a városfejlesztési feladatokat a polgármesteri kabinet menedzseli, a hatósági feladatokat pedig a hivatal osztályai látják el.

A Hivatal **kistérségi feladatait** – építési, gyámügyi, okmányirodai – változatlanul ellátták és **ellátják a jövőben is**. Kormányzati célkitűzés, hogy egyre több államigazgatási feladatot és hatáskört telepítsenek a kistérségi

Ügyfélbarát hatóság, várost menedzselő kabinet

székhelytelepülések jegyzőire. Jelenleg a **szociális működési engedélyezést és egyes zajvédelmi hatásköröket, 2009. április 1-jétől pedig a telepengedélyezést a homokháti kistérség egészére** látjuk el.

A Polgármesteri Hivatal tendője a képviselő-testület működésével kapcsolatos feladatok ellátása, így az ülések előkészítése, jegyzőkönyvek összeállítása, az elfogadott döntések végrehajtása.

A hivatal munkatársai a kötelező feladatok mellett **pályázatok összeállításában, végrehajtásában is részt vállalnak**. Az elmúlt majdnem három esztendőben **az önkormányzat nevében benyújtott pályázatok száma elérte a 100-at** (nem számolva azokat

az intézményi, kistérségi társulási projekteket, melyekben a hivatal szakemberei pénzügyi, műszaki vagy egyéb szakmai segítséget nyújtottak). E pályázatokban szereplő fejlesztések prioritásai: - a szociális, egészségügyi, oktatási ellátórendszer, helyi gazdaságélénkítés és munkahelyteremtés, a **polgármesteri hivatal infrastruktúrájának** minőségi változása.

A **Polgármesteri Hivatalban** 2007. január 1-jétől működik **kistérségi e-közigazgatási rendszer**, melynek keretében a homokháti kistérséghez tartozó 9 településen elindult az integrált önkormányzati ügyintézési rendszer. A pályázati program segítségével

számítógép-terminálok helyeztek el a Polgármesteri Hivatalban, a Thermál Panzió előtt, valamint az Aranyszöm Rendezvényházban.

2006-ban valósult meg a **Polgármesteri Hivatal akadálymentesítési programja**.

Új parkolókat alakítottak ki Hivatal udvarán, a Szent Margit Egészségház hátsó területén, illetve a Templomkert és a játszótér bizonyos részének felhasználásával.

Központi támogatással 2006-ban 4, 2007-ben 11 **távmunkahelyet alakítottak ki**.

Segítve a lakossági ügyintézését 2007. július 1-jétől a **Szegedi Körzeti Földhivatal Mórahalmi Kirendeltsége** megkezdte működését, a DÉMÁSZ Zrt. ügyfélszolgálat a közösségi házban elérhető.

Az elmúlt három évben a város új intézményekkel gazdagodott: a Szent Margit Egész-

ségházzal, a Megújuló Energia Információs Központtal, Foggyatékosok Nappali Ellátó és Foglalkoztató Intézményével, a Szenvedélybetegek Nappali Ellátó Intézményével, a Zöld Községi Ház és Erdei Iskolával, a Határőrség kihelyezett szolgálati helyével.

Pályázati támogatásokkal és lakossági önerővel összesen 14 új burkolatú, és a felújított útburkolatú út vált járhatóbbá. Három utcában jelenleg folyamatban van a szilárd burkolatú úthálózat kiépítése.

Sikeres volt a pályázat a **Domaszék – Mórahalom közötti mintegy 8,5 km-es kerékpárút kivitelezésére** is. A közlekedési infrastruktúra minőségi változását hozta a **központi buszpályaudvar rekonstrukciója**, ezzel egyidejűleg az 55-ös főúton elkészült a buszok számára kialakított kanyarodósáv is, valamint a biztonságos átkelést elősegítő új gyalogátkelőhely.

Egyes utcákban – Petőfi u., Honvéd u. – megvalósulhatott a **szennyvízcsatorna rekonstrukciója**.

AVOP, valamint FVM támogatással elkészült a **Mórahalom belsőségi, bologsori- és masakanyari belvízelvezető csatornák felújítási munkája**.

Az önkormányzat **geotermikus kaszkád rendszer** kiépítésére irányuló pályázata támogatásban részesült.

Megvalósult a **Sportcsarnok komplett fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése**.

Pályázati forrás segítségével **fejlesztették a hulladékgyűjtés és kezelés rendszerét (átrakó állomás műszaki infrastruktúrája a 081/17 hrsz.-on)** 30 tonnás hídmérleg, 8 db 24 m³-es konténer, 1 db 12 m³-es acél gyűjtő konténer, 2 db 7 m³-es üveg gyűjtő konténer, 3 állásos tömörítő gép beszerzésével, dögudvar, gyepmesteri telep és szociális blokk, raktár kialakításával.

A település önkormányzata **építési telkek kialakításával és értékesítésével** segítette a lakónépesség számának növekedését. A Mórahalmi ér-

tekesített építési telkek száma 1995 és 2002 között 49 db, míg 2003 és 2008 között 160 db volt. A tervek szerint újabb 151 telek vár kialakításra.

Az önkormányzati bérlakás állomány növelése érdekében a Mórahalom, Röszei út 39. számú két lakást magában foglaló önkormányzati tulajdonú ingatlan felújítására került sor.

A település **Ipari Parkja** töretlenül szolgálja a helyi gazdaságélénkítést, munkahelyteremtést, ezt folyamatos fejlesztésekkel igyekeznek támogatni. **INTERREG pályázat segítségével Határmenti Ipari és Kereskedelmi Központ** (szabályozott légtérű hűtött logisztikai raktárcsarnok) **épült**. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium támogatásával „**A Homokhát Térségi Agrár-Ipari Park fejlesztése komplex szolgáltatásokkal**” tárgyú beruházás kapcsán **1600 kVA-es transzformátor, komplett tűzoltóvíz hálózat** (amely magába foglalja az új vízműkutat, az új víztornyot és az új tűzoltóvíz rendszert), **csapadékvíz gyűjtő és elvezető csatornahálózat**; valamint az **Akácus út szennyvízelvezetésének és ivóvízellátásának biztosítása** valósulhatott meg.

„**Ipari parki szolgáltatásfejlesztés Mórahalmon**” című sikeres önkormányzati pályázat jóvoltából **3 útépités (Guczisor, Akácus út, Papírgyári út), vízvezeték és szennyvíz-csatorna építés az Akácus úton, a Gucci soron, a Röszei úton, a Móraép Kht telephelyének minőségi fejlesztése, valamint ipari parki szennyvíz-előkezelő mű létesítése történik meg**.

A település életében az **idegenforgalom** egyre jelentősebb gazdasági erőt képvisel. Ehhez kapcsolódó fejlesztések a Nagyszésós-tó rehabilitációja ökológussal, vizes élőhely eredeti állapotának visszaállítása bivalygartással, amely egyben turisztikai látványosságot is jelent. Ehhez járul hozzá a két épített kilátó, az állattartó telep, a gulyásszálló és a bivalygart.

Zöld Községi Ház és Erdei Iskola kialakítása (ökoturisztikai infrastruk-

túra-fejlesztés Mórahalmi) ugyancsak INTERREG/III program keretében és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságával közösen megvalósított pályázati program. Az egykori Csipak semlyéki határőrizeti ingatlan új funkciója: - a Dél-alföldi természetvédelmi területek, növény-, állat- és vízi világának bemutatása, a kutatás számára helyszín biztosítása. A turisztikai fejlesztést szolgálja egy másik nyertes pályázati program, borház szőlészeti, borászati bemutató- és kóstolóhely kialakítása, gasztronómiai rendezvények, túra útvonalak, pihenőhelyek létesítése.

A helytörténeti gyűjtemény elhelyezése, illetve gasztronómiai bemutatóhely valósul meg az ún. Homokhát Emlékházban, a Mórahalom, Zákányszéki út 5. sz. alatti ingatlanban.

Az esztétikus városi környezetet megkívánja a műalkotásokat, amelyekből az alábbi művészeti beruházások valósultak meg: – **Kligl Sándor** szobrászművész **két műalkotásával**, a gyógyfürdő előtt látható kompozícióval gyarapodott a központi park.

Az 1956-os forradalom 50. évfordulója alkalmából felavart, pályázati támogatással készült közterületi műalkotás „**A Gondviselés Angyala**” címet viseli, **Lantos Györgyi** szobrászművész alkotása.

A közbiztonság fokozására, a feladatok koordinálására megalakult a **Mórahalomért Közbiztonsági és Vagyonvédelmi Egyesület**. 2008. szeptember 1-jétől **közterület-fel-**

ügyelőt alkalmaz a polgármesteri hivatal. Az önkormányzat anyagi támogatással segíti a **többszörözött polgárőr járőrszolgálatot**.

Tourist Police néven a fő fürdőszézonra megerősített közbiztonsági szolgálatot szervez.

Az önkormányzat vezetése és hivatal munkatársai által végzett munka igazi elismerése, ha a létrejött beruházásokat minél többen igénybe veszik, használják. **A hivatal, az önkormányzat által végzett munkát** a 2006-2008 közötti időszakban **szakmai szervezetek is elismerték**.

Az **Országos Területfejlesztési Hivatalhoz** benyújtott a **több mint 12 ezer nyertes pályázat közül a zsűri döntése alapján önkormányzatunk pályázata egyike a 2005. esztendő legjobb magyarországi környezeti fenntarthatósági projektjeinek**.

2007-ben a **Véradás Napja** alkalmából a város önkormányzata **ezüst emlékéremben részesült** az Önkormányzat és az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő által felajánlott 70 ezer fűrdőbelépőért.

2007. évben „Egészséges Környezetért” szakmai díjat vehetett át.

Mórahalom város Önkormányzata 2008 évben Idősbarát Önkormányzat Díjban részesült.

2008. november 12-én a Szociális Munka Napja alkalmából rendezett megyei ünnepségen **Rozsnyainé Hódi Mária** osztályvezető asszony **Csongrád megye Szociális Ellátásért Díjat** vett át.

A Képviselő-testület, az önkormányzat vezetése, a Polgármesteri Hivatal dolgozói által végzett tevékenységet egy cikk keretében – a terjedelmi korlátok miatt – teljes körűen bemutatni lehetetlen. Bízunk azonban abban, hogy az itt élők mindennapjaik során látják és tapasztalják azt a tevékenységet, melyet a település boldogulásáért végeznek választott képviselőik és az őket segítő hivatal munkatársai: – nyilatkozta Dr. Varga Nagy Szilvia aljegyző.

Várost üzemeltet, épít és karbantart a Móraép Kht

A munkahelyeket megőrizte és kis mértékben nyereséget könyvelhetett el a **Móraép Kht.**

Az elmúlt években többek között Zöld Közösségi Házat építettek, felújították a volt orvosi rendelőt, és tisztán tartották a várost.

A tizenhárom éve működő **Móraép Városüzemeltetési, Szolgáltató és Kereskedelmi Közhasznú Társaság** három fő feladata a településüzemeltetés, az építőipari illetve építőipari szakipari szolgáltatás, valamint az ezeket kiszolgáló infrastruktúra karbantartása.

A társaság büszke arra, hogy bár a korábbi évekhez képest alacsonyabb a termelés, a **törzsgárda munkahelyét meg tudták őrizni**. A feladataikat kellő szervezéssel és minimális gépkapacitással tudják ellátni, a három ágazat dolgozóit és gépparkját az elvégzendő munka szerint csoportosítják, irányítják.

Dobó József ügyvezető igazgató kiemelte: a lakosság számára pénzt takarítottak meg azzal, hogy saját kézben tartanak egyes településüzemeltetési szolgáltatásokat, így például a hulladékszállítást, amelynek díja Mórahalmon más településekkel összehasonlítva feleannyi összegbe kerül.

A cég folyamatosan él a **közhasznú**, illetve a **közcélú foglalkoztatás** lehetőségével, amely az így nyert támogatáson túl a programban résztvevőknek lehetőséget teremt, hogy visszatérjenek a munkaerőpiacra.

Az ügyvezető igazgató felhívta a figyelmet: – a kht. minden évben kismértékben nyereséges, ami nagy eredmény figyelembe véve az építőipar nehézségeit és az egyre kevesebb szakmunkást. Az ipari parkban működő üzemek munkaerő elszívó hatása érzékenyen érinti a céget, a munkafeltételek javításával próbálnak vonzókká maradni.

Az utóbbi két évben végzett legfontosabb városüzemeltetési **munkák és eredmények** többek között: a megnövekedett turistaforgalom ellenére a közisztasági állapotok javultak, újjáépítették a csapadékvíz elvezető rendszert, folyamatos a kül- és belterületi utak karbantartása. Az építőipar területén: a volt lakatya átalakítása Zöld Közösségi Házzá, víztoronyépítés az ipari parkban, a Mórakertben parkoló és térburkolat építés, a gondozási központban mozgáskorlátozott vizesblokk kialakítása, a volt orvosi rendelő felújítása, az Aranyszöm Rendezvényház külső homlokatszigetelése, járdaépítés, bivalyistálló építése, tájház felújítása, az egykori Démász épület kollégiummá alakítása.

Móra Ferenc ÁMK

Ilyenek voltunk 2007–08-ban

A mórahalmi iskola történetében az elmúlt év kiemelkedően sikeres időszak volt. Az intézmény további feladatbővülésével párhuzamosan 2007–08-ban is kiemelkedő eseményeknek lehettünk szemtanúi.

Szakmai infrastruktúra-fejlődés, a kistérségi iskolák és óvodák együttműködésének koordinálása, kistérségi közoktatási modell kialakítása, középfokú képzés átalakulása, felnőttképzés és több mint 400 millió Ft-os uniós és hazai pályázati támogatás elnyerése.

A mai iskola, az elmúlt években komoly szakmai és infrastrukturális fejlődésen keresztül ment Móra Ferenc Általános Művelődési Központ Mórahalom legnagyobb közoktatási intézménye. Az intézményben 8 évfolyamos általános iskolai képzés, érettségire felkészítő szakközépiskolai képzés és szakképzés folyik. Az alaptervekenyességek közé tartozik még a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, az általános iskolai napközi otthoni ellátás, a 2008-ban új épületbe költöző középiskolai kollégium, az iskolai sport, a sportcsarnok, a gyermekétkeztetés működtetése is. 2008-ban új feladatként jelentkezett a Zöld Közösségi Ház és Erdei Iskola program-akkreditációja, üzemeltetése, működtetése.

A fenntartó önkormányzat támogatásának köszönhetően az elmúlt időszakban is az általános iskolai képzés kiemelt területei közé tartozott az informatikai oktatás, az emelt szintű testnevelés, a csoportbon-

tásban történő idegen nyelv tanítás és a környezeti nevelés. Az ezeken a területeken elért kiemelkedő versenyeredmények – országos és nemzetközi sikerek ugrókötélben, regionális és országos sikerek játékos sportversenyben, sakkban és a környezeti nevelés terén, valamint az ökoiskola kitüntető cím újbóli elnyerése – büszkeséggel töltenek el minden mórahalmi polgárt.

A tehetség gondozás mellett az intézmény komoly energiákat mozgósított a hátrányok kompenzálására, a különböző okokból veszélyeztetett gyermekek megsegítésére is: a tantárgyi korrepetálások, a sportfoglalkozások, a napközis és tanulószobai ellátás biztosítása mellett ezt a célt szolgálták a különböző drogprevenációs és bűnmegelőzési programok is.

Az általános iskolai képzés fejlesztésében is határozott lépések történtek az elmúlt évben: az intézmény pedagógusai közül többen voltak, akik a kompetenciaalapú oktatás és a nem szakrendszerű oktatás bevezetését célzó oktatási programokba kapcsolódva szélesítették ismereteiket, gazdagították módszertani tárukat – annak érdekében, hogy meg tudjanak felelni a változó világ változó iskolai igényeinek. Mindezeknek köszönhetően a mórahalmi iskolában is meg-

dult az iskolai és későbbi helytálláshoz, továbbtanuláshoz, munkavállaláshoz szükséges kulcskézségek tudatos, tervszerű fejlesztése.

A kistérség legnagyobb tradíciókkal rendelkező iskolájaként a 2008-as év fejlesztésének is egyik kulcspontra volt a kistérségi iskolák és óvodák együttműködésének koordinálása, egy példaértékű kistérségi közoktatási modell kialakítása. A Homokháti Iskolaszövetség 11 éve folyó szakmai együttműködése mellett nap mint nap új kihívásként éljük meg a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása keretein belül történő kistérségi közoktatási feladatellátás megszervezését is: intézményünk 9 település több száz gyermeke számára biztosít gyógypedagógiai jellegű ellátást, valamint a 9 társult homokháti település közoktatási intézményeinek szakmai programjait is koordinálja.

A 2008-ban megvalósított kistérségi programok sorából kiemelkednek a pedagógusok számára szervezett több száz fős szakmai konferenciák, valamint a gyermekek számára rendezett különböző kistérségi és regionális gyerekprogramok (versenyek, vetélkedők, tiniparlament, színházlátogatás stb.).

A MIA SZÖSZ Magyarországi Iskolaszövetségek Szövetsége országos együtt-

működésének központja is a mórahalmi iskola. Mindezek révén az iskolában és a kistérségben folyó szakmai munka széleskörű ismertségre, elismerésre tett szert. 2008-ban az országos szervezet keretein belül országos szakmai konferenciát és országos kölyök találkozót szerveztünk.

Az iskolában folyó középfokú képzés az elmúlt négy évben hatalmas változásokon ment keresztül, melyek az intézmény kínálatának gazdagodásában, valamint a középfokú képzésben résztvevők számának növekedésében egyaránt tetten érhetők.

Több évtizednyi kihagyás után ismét működik Mórahalmon szakközépiskolai képzés, s az új idők első félévében 2008 őszén már az utolsó tanévet kezdték meg - 2008. decemberében ennek megfelelően régi-új hagyománnyal bővült iskolánk aranybetűs történelme: hosszú, közel 3 évtizednyi kihagyás után ismét szalagavató bálát rendeztünk intézményünkben.

A szakiskolai képzésben megszerezhető falusi vendéglátó és fizioterápiás asszisztens OKJ-s végzettség az elmúlt évek fűrdőfejlesztéseire épít. A szakképzés sikerterülete 2008-ban is a felnőttképzés volt: a kistérség mezőgazdasági jellegű igazodó tanfolyamokon, felnőttképzési programokon több száz felnőtt vett részt.

A Móra Ferenc Általános Művelődési Központ háza táján mindig történik valami. Az elmúlt években megvalósult fejlesztések megvalósításához közel 400 millió Ft értékű hazai és EU-s pályázati támogatást sikerült az intézménynek elnyernie. E fejlesztések vezérfonala a fenntartó és az intézmény azon közös szándéka volt, hogy a mórahalmi gyerekek számára megteremtse a jó minőségű oktatáshoz, a 21. századi iskolához való hozzájutás feltételeit. Az elmúlt évek sikerei nyomán felbuzdulva az intézmény a következő időszakra vonatkozóan is bővelkedik tervekben, ötletekben: a legújabb szakmai és beruházási elképzelések megvalósításra várnak.

A fejlesztések tovább folytatódnak Gyermekparadicsom és négycsillagos szálló épül

Az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő a kisváros legfőbb turisztikai vonzereje. Az önkormányzat folyamatosan fejleszti a fürdőt, így volt ez az elmúlt esztendőben is.

Nyáron a Homokháti sokadalom programjaként **felavatták Kligi Sándor alkotását**, az Erzsébet szobrot a fürdő előtt. Az intézmény nem csak szépült, de szolgáltatásai is bővültek: új **aromaterápiás szaunát** alakítottak ki, mely a gyógyászati recepciót a főépülettel összekötő közlekedő folyosóról nyílik.

A 2007-ben ásványvíz minősítést nyert új kút vizének vizsgálata 2008-ban folytatódott. Az **Árpád víz** gyógyvíz minősítéséhez szükséges dokumentumokat jelenleg az Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatóság elemzi.

Az önkormányzat pályázati forrás felhasználásával a térségben egyedülálló, fedett **babamama barát fürdőszárny** megépítését tervezi. A projekt

Kicsik számára
tervezett
többszintű
kaland- és
élménymedence

már túl van a kétfordulós pályázati eljárás első fordulóján. A tervek szerint a fedett gyermek-paradicsom önálló új épületszárnyban kapna helyet. A speciálisan a kicsik számára tervezett élménymedence lesz játszósarok, pelenkázó és szülői konyha is. A régió kínálatában egyedülálló többszintű

Kisgyermekeknek épít új szárnyat az **Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő** – ez egyedülállónak számít majd a térségben.

A fürdő szomszédságában pedig négycsillagos wellness- és konferenciaszálloda épül.

kaland- és élménymedence, a gyermek- és bébi pancsoló, a jégkása kút, valamint a két fedett csúszda mind a fiatalok igényeit szolgálja. Ugyanakkor kikapcsolódást nyújt a szülők, nagyszülők számára is, őket **termál ülőmedence**, jacuzzi, Kneipp-medence, és különböző szaunák várják.

A növekvő termálvíz szükséglet fedezésére **új kutat kell fúrni** – ez szintén a projekt része.

A fürdő szomszédságában négycsillagos **wellness- és konferenciaszálloda** épül. A beruházásra önkormányzati projekt cég jött létre: a Mórainvest Kft. A nevének megfelelően kör alakúra tervezett, négyszintes Hotel Colosseum 69 szobával és öt lakosztállal, összesen 174 férőhellyel várja majd vendégeit. A szálló földszintjén háromféle szaunát és medencét alakítanak ki. A

Mórainvest Kft. a Dél-alföldi operatív program pályázatán a beruházáshoz 30 százalékos támogatást nyert. Az építési

munkálatok már tavasszal indulhatnak, és a hotel másfél, két év múlva már vendégeket is fogadhat.

– Az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő távlati fejlesztése komplex feladat. Építészeti jellege, hasznosítása nagymértékben befolyásolja a település arculatát, az itt élők és idelátogatók hangulatát, a településről alkotott véleményét – vélekedik **Berta Zsolt** turisztikai referens.

Négy csillag
és szauna:

2006-ban kapta meg a **négycsillagos minősítést** a fürdő, ebben az évben épült a nyári bejárat és a fogadóépület, átadták a hullámgömböt. A 2006-os évtől van lehetőség az **üdülési csekket** belépőként elfogadni. 2007-ben, a Szent Erzsébet évben új épületszárny és új gyógyászati bejárat épült. **Finn szaunát** és **csobbanó medencét** alakítottak ki és internetezni is lehet a fürdőben.

Betegellátás és egészségmegőrzés helyben

Nem kell Szegekre utazni annak, aki egészségügyi ellátást akar igénybe venni. Mórahalom az elmúlt években igazi egészségcentrummá fejlődött, szolgálva ezzel az itt élőket és a térség lakosait.

Százhatvanhét beteget látnak el naponta a **Móra-Vitál Kht. szakrendelése**in és 309 kezelést végeznek a fürdőben. A masszázsszakszolgálat kihasználtsága körülbelül 92%-os. A kht. szervezi minden évben az egészséghetet, amely megelőzést, a betegségek korai felismerését szolgálja.

A Móra-Vitál Mórahalom és Zákányszék belterületén otthoni szakápolást is végez. A tüdőgondozó ellátási területe ennél jóval nagyobb: kiterjed a Homokháti Kistérség min-

A Móra-Vitál által végzett szakellátások:

TERHES-TANÁCSADÁS ■ TÜDŐGONDOZÓ ■ FÜL-ORR-GÉGÉSZET ■ LOGOPÉDIAI ELLÁTÁS ■ UROLÓGIA, CSONTSÚRÚSÉG MÉRÉS ■ BŐRGYÓGYÁSZAT ■ LÉGZÉSFUNKCIÓ VIZSGÁLAT ■ REUMATOLÓGIA ■ GYÓGYTORNÁ, FELNŐTTPSZICHIÁTRIA ■ FIZIKOTERÁPIA ■ GYERMEKPSZICHIÁTRIA ■ GYÓGYFÜRDŐ-ELLÁTÁSOK ■ SZEMÉSZET, OTTHONI SZAKÁPOLÁS ■ ORTOPÉDIA ■ SEGÉDESZKÖZÖK KÖLCSÖNZÉSE ■ ORTOPÉDIAI SEGÉDESZKÖZÖK FORGALMAZÁSA, RÖNTGEN DIAGNOSZTIKA ■ ULTRAHANG DIAGNOSZTIKA ■ ÜZEMORVOSI RENDELÉS ■ LABORATÓRIUM, BELGYÓGYÁSZAT

den településére. A városban hagyomány az egészséghet megszervezése, melyet megalkulása óta a Móra-Vitál

Kht. végez. Tavaly szeptember 29. és október 3. között 662-en vettek részt az egészséghet szűrővizsgálatain. Közülük

190 felnőtt és nyolc gyermek esetében volt szükség további vizsgálatokra, kezelésekre.

A kht. segédeszköz kölcsönzéssel is foglalkozik.

A helyi és térségi lakosok leggyakrabban Biopton lámpákat, vércukorszintmérőket, vérnyomásmérőket, szobakerekpárokat kérnek. A cég az igényeknek megfelelően próbálja bővíteni készletét.

– 2008-ban szakrendeléseink forgalmát az OEP finanszírozás jelentősen behatárolta. Az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdőben nyújtott szolgáltatásaink kihasználtságát, színvonalát igyekeztünk tovább emelni. A Thermál Panzióval való sikeres együttműködés eredményeként növekvő számú Mórahalmi szálló vendég veszi igénybe szolgáltatásainkat – értékelte az elmúlt évet dr. Malatinszki Jánosné ügyvezető igazgató.

A kht. pályázati tevékenységet is végez, 2008-ban a legfontosabb programjuk a halmozottan hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának növelését célozta. A projekt 2006-ban kezdődött és tavaly áprilisban ért véget. A bevont húsz munkanélküli, halmozottan hátrányos helyzetű résztvevő sikeres OKJ-s vizsgát tett a következők valamelyikéből: gyógymasszőr, könnyűgépező, ezüst és aranykalmazó gazda. Az utófoglalkoztatásban tizenhatan vettek részt.

Gondoskodás, testi-lelki biztonság a gondozási központ segítségével

Az önkormányzat húsz éve a gondozási központon keresztül végzi a szociális alapszolgáltatásokat: szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, idősök nappali intézményi ellátását, tanyagondnoki szolgáltatást, védőnői szolgálatot.

Naponta közel száz mórahalmi részére biztosítanak **meleg étkezést**. Azok a lakosok kapják tőlük az ételt, akik egészségi állapotuk miatt máshogy nem jutnának ebédhez. A központ szakemberei a rászoruló idősöket **otthonukban gondozzák**, így az önálló életvitel fenntartásában segítenek. Ezzel egyúttal a családtagok életét is megkönnyítik, hiszen egyszerre adnak nekik szabadságot és biztonságot.

A biztonságot szolgálja egészségi, közbiztonsági és vagyonvédelmi szempontból a **jelzőrendszeres** házi segítségnyújtás kiépítése is. A jelzőrendszert idősök, rászorulóknak otthonában szerelték fel.

A fizikai szükségleteken kívül a lelki gondozás fontosságával

is tisztában van a központ, ezért **idősök klubját működtet**, amely gyakorlatilag a családort helyettesíti sok nyugdíjas életében. A foglalkozások a társas életet, a kötődés lehetőségét jelentik a klubtagok számára. Beszélgetnek, megosztják a gondjaikat egymással, van kire támaszkodniuk ha betegek, vagy ha elesettnek érzik magukat.

A **tanyagondnoki szolgálat** a központ legkomplexebb szolgáltatása. A szolgálat munkatársai ebédet visznek, ha kell, gondozást végeznek, segítenek abban, hogy a védőnő, család-gondozó eljusson a külterületen élőkhöz. Télen óvodába, iskolába viszik a gyerekeket. A tanyagondnoki szolgálat ezen kívül kapocs az önkormányzat és a külterületen élők között, segít az ügyintézésben, informál és igény szerint elviszi a tanyán élőket a városi rendezvényekre.

2008-ban az intézmény több, mint 52 millió forintból gazdálkodott. A működési költségeket az állami támogatás nem fedezi, ezért minden évben jelentős önkormányzati támogatással egészül ki a költségvetés. Az

elmúlt években pályázati forrásból **akadálymentesítették** az épületet, lecseréltek két tanyagondnoki gépkocsit. Egy évig kiemelten foglalkoztak a krízishelyzetbe került idősökkel, a program lényege a hajléktalanság megelőzése volt. Lakhathaság, megélhetésük, és biztonságuk megszilárdult. A program lejártaival gondozásba vették őket, és a tanyafelelősök segítségével továbbra is törődnek velük.

– Amikor olyan idős embert látok, aki kerékpárra támaszkodva viszi haza a boltból a megvásárolt élelmet, vagy amikor látom, hogy járókerettel, az arra felakasztott könnyű kis táskával megy a boltba vásárolni, vagy egymagában álló kis tanya udvarán szedegeti össze a tüzelőt, tudom, hogy kifogyhatatlan a tennivalónk – fogalmazott **Fábricz Károlyné**, a központ vezetője.

Több, mint ezer kisgyermek gondozása, „védelme” tartozik a védőnői szolgálathoz. Az új egészségházban a korábbiakhoz képest nagyobb helyen, kulturáltabb körülmények között tudják fogadni az édesanyákat a védőnők, akik azon túl, hogy 1099 gyermeket gondoznak, szabadidős programokat szerveznek a családok számára.

A Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház nagy változásokon ment át az elmúlt években, megújult külső és belső terek, új szolgáltatások, olvasóprogramok, Magyarország Pont, ahol könyvtárosok és egyben eTanácsadók várják a felhasználókat a hagyományos tudás és a gyors információszolgáltatás érdekében.

A fenntartó Önkormányzat az 1920-as évekből fennmaradt fényképek alapján korhűen újjátotta fel az intézmény külső homlokzatát, ezzel egy időben energiaracionalizálást is végzett az épület hőszigetelésével. A külső megújulást 2006-ban belső változások is követték. A könyvtár olvasóterei kibővültek a korábbi Közösségi Ház „Nagytermével”, 60 négyzetméterrel növekedett az olvasótér. Az új terek új bútorokat kaptak a funkciójuknak megfelelően. A könyvtár sikeresen pályázott a Nemzeti Kulturális Alapnál új bútorokra mintegy 1 millió forint értékben. Új függönyöket és új szőnyeget is vásároltak az NKA-nál elnyert támogatásból. Mára már kívül-belül megújulva, kellemes környezetben várják az olvasókat. A további fejlődéshez, megújuláshoz kitartóan keresik a pályázati forrásokat.

Az előregedett számítógéparkot is részben felújították az eMagyarország pályázati program segítségével. A még meglévő lassú, elavult gépeket pályázatok segítségével igyekeznek a kor követelményeinek megfelelő gépparkra cserélni.

A 2007–2013 időszakra szóló Könyvtári Stratégiát az országos Könyvtári Stratégiával összhangban elkészítették, amely meghatározza, hogy a könyvtár milyen irányba fejlődik tovább ebben a néhány évben. A fejlődés főbb irányvonalait Zsiris Annamária igazgató a következőképpen foglalta össze:

Városi Könyvtár fejlesztés: A kulturális vidékfejlesztés

Könyvtár új köntösben, hagyományos és új szerepkörben

tés célkitűzéseire igazodva a mórahalmi könyvtár információs portált alakít ki a „Tudásdepó-Expressz” programnak megfelelően. Biztosítja az esélyegyenlőséget, építi és ápolja a kapcsolatait a testvérkönyvtárakkal, hozzáférést biztosít a Nemzeti Digitális Adattárhoz illetve a Nemzeti Audiovizuális Adattárhoz. Az Olvasóvá nevelés és az „Olvasó ország” program kiemelten fontos a könyvtár programjai között.

Prioritást élvez:

- a Homokháti Kistérség könyvtárosainak összefogása, egymás segítése, tapasztalatok megosztása;

- A helyismereti, helytörténeti anyagok **digitalizálása**, a mindenki által bármikor, bárhol, való hozzáférhetővé tétele a következő években.

A könyvtárban működő **EU Központ fejlesztésére** a könyvtár évente pályázik a Külügyminisztérium EU Kommunikációs Főosztályánál az uniós könyvállomány bővítésére, szakmai előadásokra.

A Somogyi Könyvtár szá-

mos mórahalmi **író-olvasó találkozó**t támogatott. Vendégük volt *Lackfi János, Juhász Orsolya, Leiler Alíz és Bosnyák Viktória*.

Szintén a Somogyi Könyvtár támogatásával **tanfolyamot** tartottak az eKözszolgáltatások, az eÜgyintézés népszerűsítésére. A képzés során a résztvevők megtanulhatták, hogyan lehet okmányirodai ügyeket, banki ügyeket, adóbevallást, nyugdíjpénztári ügyeket Interneten keresztül elintézni.

2008. őszén, a korábban „Elofvasta-lak” néven futó, a gyermekek olvasási szokásait terelgető programot **„Könyvfaló – Könyv-faló”** néven indították újra.

A könyvtár szolgáltatásai is bővültek. A hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett igénybe vehető szolgáltatások: **internetezési, számítógépesítési lehetőség, nyomtatás, fénymásolás, szkennelés, faxolás, spirálozás, laminálás.**

A térségi kultúra és információ szolgáltatás központjában

Az említett feladatok elvégzése mellett törekszenek a lakossági igények minél teljesebb körű és hatékonyabb ellátására. A közművelődésben alapvető feladatoknak vélik a helyi és homokháti kistérségi **kulturális szolgáltatások** magas színvonalú biztosítását. Rendezvényeik közül kiemelkedik a Homokháti Sokadalom tíznapos ünnepi kínálata, valamint a város és egyéb ünnepeik köré szervezett programok. Szerveznek képzéseket, tanfolyamokat, konferenciákat, színházi előadásokat és kiállításokat is.

A Rendezvényház otthont ad a Napfény Nyugdíjas Klubnak, a Szó-Mi-Szó Énekegyüttesnek, a Mórahalmi Parasztkórusnak, a Mórahalmi Amatőr Színjátszó Körnek. Klubtevékenységeik köré a helyi igényekre alapozva folyamatosan fejlesztik, így a Kávéházi Társalgások helyszínül is az intézmény szolgál. Helytörténeti feltáró munka részeként a **2009 első félévében** megnyíló Homokháti Emlékház anyagát gyűjtik és rendezik a már meglévő gyűjtemény bővítésével.

Nyitott a Rendezvényház a **civil szervezetek** számára is: Itt tartja rendezvényeit az Egy-másért Egyesület, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, a Mórahalmi Gazdakör, a Mórahalmi Turisztikai Egyesület, és a Fogatosok Baráti Társasága, a Vöröskereszt pedig ide szervezi véréadásait. A tanyai civil képviselők és az önkormányzati képviselők fogadó órái is itt zajlanak.

Ifjúsági és gyermek programokkal ennek a korosztálynak is hasznos, tartalmas és kellemes szórakozást kínálnak.

Az Aranyszöm Rendezvényház

mára nemcsak városunk „kulturálpalotája”, hanem bátran elmondhatjuk, hogy egyfajta térségi művelődési központtá is vált. A közművelődésen kívül teret ad a Móránét televízió és a Homokhát TV üzemeltetésének, valamint a Térségi Tükör, továbbá a Tourinform Iroda működtetésének, ezen felül egyes pénzforgalmi tevékenységek lebonyolítása is tevékenységi körük részét képezi.

Büszkék vagyunk arra, hogy a gyermekszínházi előadások és a filmvetítések – amelyeket a pedagógusokkal egyeztetve, havi rendszerességgel mutatunk be a fiatal korosztálynak – mindig nagy sikert aratnak – emelte ki **Duka Félix** az Aranyszöm Rendezvényház ügyvezető igazgatója.

2009-től az Ifjúsági Házban is szerveznek programokat célzottan a fiatal korosztály számára.

2007-től a Rendezvényházban kialakított a házasságkötő teremben tartják az esküvőket. Az önkormányzat, az intézmények, vállalkozások és magánszemélyek rendezvényeinek is helyet biztosítanak.

Kapcsolatrendszerük szerkezetében működik az intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, vállalkozókkal, a helyi, térségi és országos média képviselőivel.

Testvértelepülési kapcsolatot ápolnak 1995. óta Csíkszentmártonnal, 2001. óta Temerinnel, 2004. óta pedig Chamerau és Pievepelago-Fiumalbo-val.

Fontosnak tartják a ház közösségeivel és a ház használóival a folyamatos kapcsolatot, munkájuk eredményességéről szóló visszacsatolásokat.

Plakátokon, szórólapokon,

a médiákon keresztül adnak tájékoztatást rendezvényeikről, programjaikról. A ház látogatottságára vonatkozó legfontosabb adat: 2007-ben összesen 45 861, 2008-ban 53 234 látogatója volt az általuk szervezett programoknak.

Mórahalom város helyi televíziója, **Móránét Televízió** stúdiója is a Rendezvényházban működik. A városunk történéseit, eseményeit, mutatja be a helyi sajtóságok figyelembe vételével. A médium képújítást, tevékenységi körébe tartozik filmek, riportok készítése valamint a műsorszolgáltatás.

A **Homokhát Televízió** 2007. szeptember 6-án indult, tavaly februártól hetente négy órás szerkesztett műsorral jelenkezik. **Célja és feladata, hogy a Homokháti Kistérség települései között már meglévő kapcsolatokat – legyenek azok emberi, kulturális vagy gazdasági természetűek – műsorában tükrözze; küldetése pedig, hogy azokat, sajátos eszközeinek felhasználásával, az eddigieknél is szorosabbra fűzze.** A kistérségi médium adása a következő településeken, illetve városrészekben látható: *Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Kiskundorozsma,*

Öttömös, Pusztamértes, Röszeke, Ruzsa, Sándorfalva, Szatymaz, Zákányszék és Zsombó.

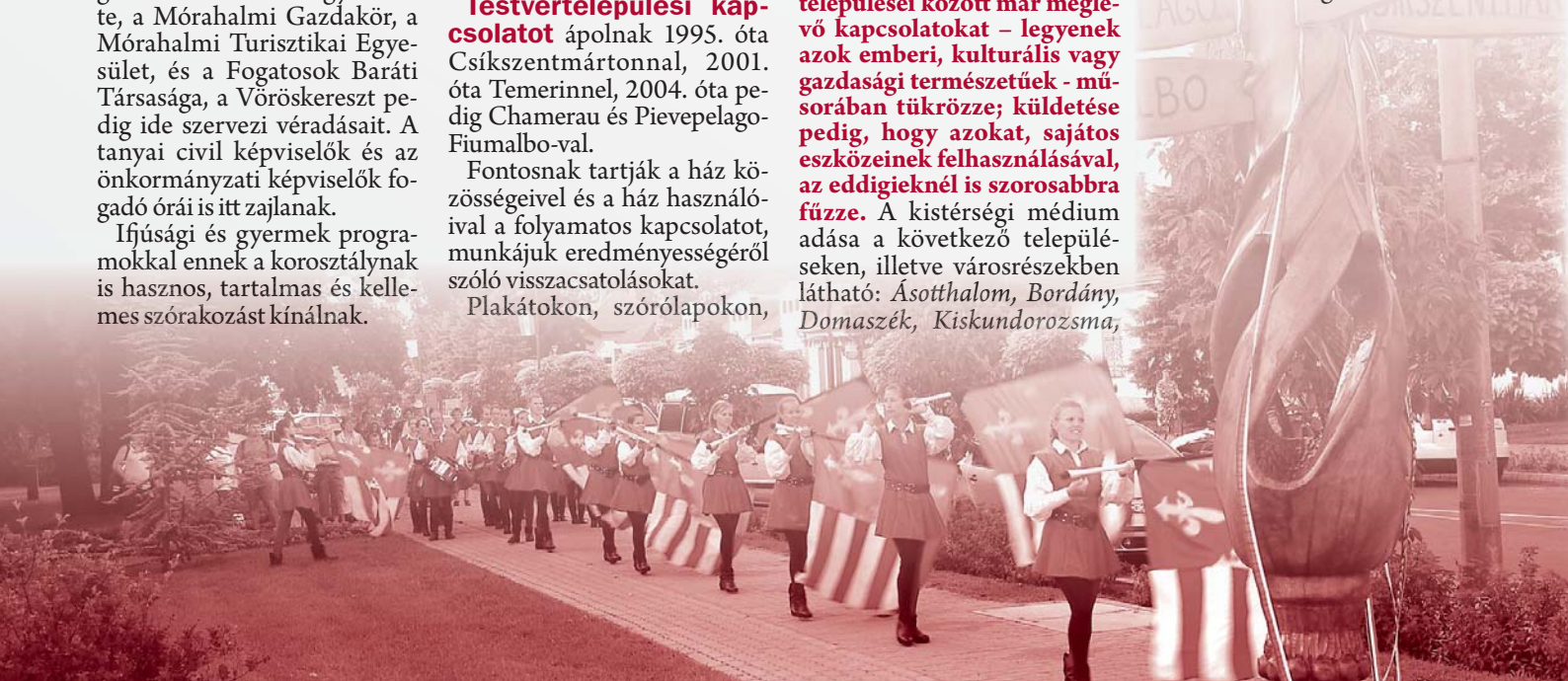
A Téli Televízióon látható a Móránét TV munkatársai által készített **Karnyújtásnyira Szegedtől** című mórahalmi magazinműsor, továbbá a Csongrád Megyei Önkormányzat televíziós magazin műsora is: a **Csongrád Megyei Magazin**.

A havi rendszerességgel, 35 ezer példányszámban megjelenő **Térségi Tükör** című lap szerkesztése is a Rendezvényházban folyik, a negyedévente megjelenő **Tanyai Ujság** kiadása is a Házhoz köthető.

Az intézményben működő **Tourinform Iroda** alapfeladata a turisztikai adatgyűjtés, és az Országos Turisztikai Információs Rendszer adatbázisához történő adatfrissítés, információnyújtás a helyiek és a városba látogató turisták számára. Emellett pályázik, segít a helyi turisztikai szálláshelyek kijánlásában. Az iroda vendégforgalma 2007-ben 7803 fő, 2008-ban már 8356 fő volt.

A rendezvényház önálló gazdálkodása mellett Tisza Volán Zrt. **béret és jegypénztári**, valamint MÁV jegypénztári szolgáltatásokat is végez.

Az Aranyszöm Rendezvényház sokrétű, és egymással sok tekintetben összefüggő feladatokat magában foglaló tevékenységi rendszere lehetővé teszi, hogy mind a mórahalmi, mind a térségben élő lakosok minél szélesebb körben, minél jobb színvonalon részesüljenek a Ház által kínált információk, és kulturális szolgáltatásokból.

Kiválóra minősítették a mórahalmi művészeti iskolát

Díjakat nyertek és külföldön léptek fel 2008-ban az Alapfokú Művészeti Iskola növendékei. Januárban az iskola megkapta a Kiválóra minősített Művészetoktatási Intézmény címet. Tartottak hangszerbemutatót és a szociális otthon lakóinak Betlehemi pásztorjátékkal kedveskedtek.

A 2008-as év **január 2-án** kezdődött az Alapfokú Művészeti Iskola számára, ezen a napon tartották tizedik újrán hangversenyüket. A koncerten a zenekart Vastag István mellett vendég karmesterek – Csikota József, Seres Anna és Bozóki János – dirigálták. Januárban kapta meg az iskola a Kiválóra minősített Művészetoktatási Intézmény címet.

Februárban növendékhangversenyt tartottak az Aranyszöm Rendezvényházban, melyen szinte minden hangszeres növendék fellépett.

A tavasz a versenyek szezonja volt: **március 7-én** Szentesen a Kortárs-zenei Napokon kiválóan szerepelt a klarinéton játszó Kocsis Savanya Szabolcs. Üllésen a Fontos Sándor napokon Masa Richárd Bence tuba játékával első díjat nyert. A Napsugár néptáncscsoportot Szegeden az Országos Gyermekek- és Ifjúsági Néptánc Fesztiválon a zsűri dicséretben részesítette. A gálán telt ház előtt mutathatta be műsorát több mint 150 mórahalmi táncos. Március végén érkezett Mórahalomra Wieselburg városának fúvószenekara, és közös koncertet adtak az iskola fúvószenekarával. A fellépés

után a mórahalmiak meghívást kaptak Ausztriába, ahová idén utaznak.

Áprilisban hangszerbemutató kakaó-koncertet rendeztek óvodások és kisiskolások számára, hogy kedvet csináljanak a zenéléshez.

A Csicseri néptáncscsoportot tavaly meghívták Lengyelországba. **Június 25-től 30-ig** Krakkóban kirándultak és fel is léptek a táncosok.

Júniusban a Homokháti Sokadalom része volt a Nemzetközi Fúvószenekar és Mazsorett Csoport Fesztivál. Bemutatkozott a helyi

fúvószenekar és mazsorett csoport, Csengele és a vajdasági Nagybecskerek fúvószenekara, Tiszasziget, Újszentiván és Csengele mazsorett csoportja és a Regionális Fúvószenekar. Egy héttel később került sor a Nemzetközi Néptánc-fesztiválra. A környező településekről, a Vajdaságból Ukrajnából és Portugáliából érkező csoportok léptek fel, valamint a mórahalmi iskola minden néptáncscsoportja.

Augusztus végén a zenekar és a néptáncosok Olaszországban, Pievepelagoban gasztronómiai- és kulturális

napokon vettek részt. A két csoport nyolcszor lépett fel.

Szeptemberben Horgoson, a Születi-napokon láthatta a közönség a Napsugár Néptáncscsoportot – nekik ez volt az első határon túli szereplésük.

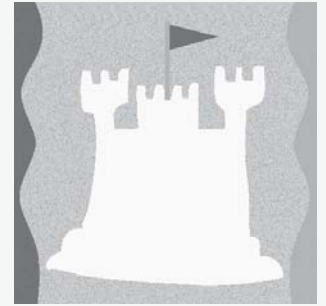
Október 1-jén, a zene világnapján az iskola tanári kara adott koncertet az Aranyszöm Rendezvényházban.

Novemberben szülők bálját és megyei rézfúvós versenyt rendeztek. Utóbbin Szabó Dániel tenorkürtön második helyezést, Masa Richárd Bence tubán első díjat és külön díjat kapott. December elején tartották Szegeden a megyei fuvola versenyt, ahol Vastag Anna második helyezett lett.

A karácsonyi készülődésben 50 néptáncos gyermek közel 60 családot és a szociális otthon lakóit lepte meg Betlehemi pásztorjátékkal.

Óvodai szolgáltatások: a focitól a hittanig

A mórahalmi napköziotthonos óvodába 2008 januárjában 197 kisgyermek járt hét csoportban, szeptemberben már 222-en voltak, nyolc csoportban – átmeneti megoldásként az egyik csoport a családi napköziben kapott helyet.

A kicsik közül negyvennégyen hátrányos, heten halmozottan hátrányos helyzetűek, hatan pedig veszélyeztetettek. Hét sajátos nevelési igényű gyermeke van az ovinak, negyvenkilencel foglalkozik logopédus. Az óvodásokra tizenöt óvodapedagógus és nyolc dajka vigyáz.

A szülők a következő plusz szolgáltatásokból választhatnak: hittan, néptánc, jazz

A mórahalmi óvoda az oda járó 222 kisgyermeknek többek között jazz balett, görkorcsolya órát, zeneoktatást ajánl. Saját sósobájuk van, és igény szerint logopédus foglalkozik a kicsikkel. Hamarosan megkapják a madárbarát óvoda címet.

balett, görkorcsolya, foci, zeneoktatás. Az intézménynek saját sósobája van. A gyerekeket rendszeresen báb-színházba viszik és az óvodapedagógusok gyakran szerveznek kirándulásokat például Budapestre, Kecskemétre, Ópusztaszerre és Szegedre.

Az óvodában pedagógiai munkát is végeznek, úgy

mint sajátos nevelési igényű gyermekek gyógypedagógiai fejlesztése, beszédhibás gyermekek logopédiai tanítása, az iskolára való előkészítése, szűrővizsgálaton kiszűrt gyermekek fejlesztése, valamint mozgásterápiás foglalkozások.

Az intézmény munkatársai fontosnak tartják az állandó kapcsolattartást a szülőkkel. Ennek érdekében rendszeresen szerveznek szülői értekezleteket és fogadóórát, nyílt napon

mutatják be az ovi működését, munkadélutánokra hívják az édesanyákat, édesapákat. A szülők bálján kötetlenebb légkörben találkozhatnak a pedagógusokkal az anyukák, apukák. Létrehoztak egy munkaközösséget a könnyebb iskolai beilleszkedésért Boldogabb iskolás évekért címmel. Megünneplik közösen a karácsonyt és az anyák napját. A gyerekek rendszeresen fellépnek a városi ünnepeken, játszóházat és barkácműhelyt szervez az intézmény például a városnapokon, augusztus 20-án, május 1-jén.

Igyekeznek bevonni a szülőket az óvodai fejlesztésekbe és munkába, ezért segítségüket kérik például az udvari játékok felújításában, madáretető készítésében, papírgyűjtésben. Részben például az utóbbi bevételéből, továbbá a szülők bálján és a Mihálynapon vásáron befolyt összegből, valamint pályázati pénzből szeretnék a bútorok egy részét - az ágyakat és a székeket - kicserélni.

Az intézmény nem csak a szülőkkel, de a kistérség többi óvodájával is kapcsolatot tart. Sportnapokat, mese- és versmondó versenyt szervez a segítségükkel. Az elmúlt évben három óvónő-képzős hallgató és egy dajka-képzőt végző tanuló választotta gyakorlati idejének eltöltésére a mórahalmi óvodát. Kiemelték az itt dolgozók szakmai tudását és segítőkészségét.

Az óvoda munkatársai önmagukat is folyamatosan fejlesztik, rendszeresen vesznek részt szakmai és módszertani képzéseken. Az intézmény szeretné elnyerni a madárbarát óvoda címet és folyamatban van az erdei óvoda program megvalósítása is. Pályázaton pénzt nyertek a kompetencia alapú nevelési program bevezetésére.

Hittan, néptánc,
jazz balett,
görkorcsolya,
foci, zeneoktatás.

Esély egy emberibb életre

A Móra Partnek KHT működtetésével és üzemeltetésével 2007. augusztusában beindult a **Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye**, amely a térségben élő nappali ellátásra szoruló fogyatékkal élő emberek napközbeni ellátását hívatott betölteni.

A szolgáltatás céljairól és feladatairól **Csóke Melinda** a KHT ügyvezetője nyilatkozik: – Az intézmény létrehozásával a családban fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok számára nyújt intézményi keretek között lehetőséget a személyiségfejlődésre, a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére. A Fogyatékkal Élők Nappali Intézmé-

nyének feladata többek között, hogy az itt ellátott, sajátos nevelést igénylő gyermekek, fiatalok számára teljes körű ellátást, egészségi – és személyiségi állapotuknak megfelelő nevelést, gondozást, képességeik szerinti fejlesztést, korrekciót, tehetséggondozást, felzárkóztatást nyújtson. A gondozottaknak fejlődjön önismeretük, és segítséget kapjanak a beilleszkedéshez.

Az intézményben a nappali ellátáson kívül szenzoros integrációs **mozgásterápia**, **gyógypedagógiai foglalkozás**, valamint **szurdopedagógiai** szolgáltatás is működik.

PAPRIKATERMELŐK FIGYELEM!

Megnövekedett piaci igényeink biztosításához **keresünk** exportszezonra paprikabeszállítókat. 14 napos fizetési határidőt garantálunk. Erd.: 20 / 549 81 61 vagy 62 / 586 586 www.vetterhungary.hu

VÍZ, GÁZ ÉS KÖZPONTIFŰTÉS

Rendszerek kivitelezése, karbantartása
Mórahalom, Kőlcsey u. 7.

MÓRA-COLOR

**MEGÚJULÓ ENERGIA HASZNOSÍTÁS,
PÁLYÁZATTAL**

Savanya László • E-mail: savek2@freemail.hu
www.moracolor.morahalom.hu

www.napenergia2.freeblog.hu

Tel./fax: 62/280-252, 06-70/381-8953

Gyakorlati oktatás első évfolyamtól a technikus vizsgáig!

Elsősorban helyi jelentkezőket várunk.

Nytsz: 06-0057-06. OM: 5802

VÉRADÁS

Legyen Ön is véradó!

Szeretettel hívjuk és várjuk a 18 évüket betöltött személyeket, akik

■ tudják, hogy adni mindig jó, ■ még nem adtak vért, és nem tudják, milyen csodálatos érzés másokon érdek nélkül segíteni!

A véradás ideje:
2009. február 24.
(kedd) 9–15 óráig

**Helye: Aranyzöm
Rendezvényház**

Megkérünk minden egyes véradót, hogy személyi igazolványát és TAJ-kártyáját hozza magával.

Beteg embertársaink nevében előre is köszönjük megjelenésüket.

Országos Vérellátó Szolgálat
Magyar Vöröskereszt

Tájékoztató a kutatásban résztvevők számára

Ön háziorvosa és reumatológus szakorvosa javaslatára **egy önként vállalt vizsgálat sorozatban vesz részt.** A kutatás Mórahalmi Város Önkormányzatának „Az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő gyógyvizével történő kezelés hatásfokának elemzése nagyüzleti arthrosisban termográfia segítségével” című pályázatának eredményes megvalósításához szükséges.

Az orvosi vizsgálat sorozat megrendelője Mórahalmi Város Önkormányzata, kivitelezője pedig a Móra-Vital Térségi Egészségmegőrző és Szociális Közhasznú Társaság.

Vizsgálatunkban – mint ahogyan az Ön esetében is - arthrosisban szenvedő betegeknek alkalmazzuk az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő B-13-as gyógyvízkútjának vizét és vizsgáljuk annak gyógyító hatását. A hagyományos vizsgálati módszerek mellett azonban igénybe vesszük a termográfiát is.

A szervezetünkben zajló folyamatok során hő keletkezik, vagy hőcsere jön létre. A termelt hő egy speciális optikával ellátott termovíziós kamera képes felfogni és képpé alakítani. Termovízióval egyes kóros eltérések idejekorán felismerhetők, így pl. túlterhelt ízületek, fájdalmat még nem okozó kopások, különféle funkciók és perifériás keringési zavarok, stb. A termográfia által nyújtott eredményeket összevetjük az orvosi vizsgálatok eredményével.

Ön a vizsgálat sorozat során 3 alkalommal vesz részt reumatológiai szakorvosi illetve 4 alkalommal termográfiás

vizsgálaton. A vizsgálatok között Ön 15 alkalommal az Erzsébet Mórahalmi Gyógyfürdő 33–36 °C-ra lehűtött gyógyvizében fürdik 30-40 percig. Úgy gondoljuk, hogy a gyógyvíz mikrocirkulációra, az izület agyagcseréjére, porcanyagcserére kifejtett pozitív hatása jól mérhető hőmérséklet változást eredményez az ízületekben, amely a nyomon követés 3 hónapja után is fennáll, igazolva a fűrdőkezelés tartós hatását.

A vizsgálatok során észlelt bármilyen panaszával, tünetével forduljon kezelőorvosához!

A vizsgálat sorozat során, azzal összefüggésben keletkező bármely kár esetén a Móra-Vital Kft. felelősségbiztosítója kártéríti és kártalanítja Önt.

A vizsgálat sorozatban való részvétel ingyenes!

A kutatást megrendelő Önkormányzat részvételét egy névre szóló, 20 alkalmas, ingyenes fűrdőbérlettel köszöni meg.

A vizsgálat során személyes és egészségügyi adatainak kezelése a hatályos jogszabályban foglaltaknak megfelelően történik.

Felhívjuk figyelmét, hogy a vizsgálat sorozatban való részvételbe való beleegyezés önkéntes és befolyásolástól mentes, azt bármikor akár szóban, akár írásban indoklás nélkül vissza lehet vonnia anélkül, hogy ebből Önnek hátránya származna!

A kutatás megkezdéséhez a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógy-szerésztudományi Centrum Regionális Tudományos és Kutatás-etikai Bizottsága etikai véleményét adott.

3 HOLD SZÁNTÓFÖLD

eladó Mórahalmon a III. kerületben

(volt királyhalmi iskola mellett)

Irányár: **400.000 Ft**

Erd: 06/20-571-0038

ELADÓ jó állapotban lévő kazán, motoros kerékpár 36 cm³ motorral, Pingo Dziel személygépkocsi, 80 l-es hűtőszekrény, **2 db** 120 l-es hűtő, **3 db** 2 m ajtók, ablakok. **06-20/514-6835**

FELHÍVÁS

A mórahalmi Általános Iskola **1970-ben végzett** 8.a osztálya 2009. február 28-ra **osztálytalálkozót szervez.**

Találkozás a Gazdasági Iskolában 11-órakor. Aki ismer olyan személyeket, aki ebbe az osztályba járt, kérem, szóljon neki, hogy együtt ünnepelhessünk.

Kois János, szervező
06-30/2700788

TV, LCD tv JAVÍTÁS

1 ÉV GARANCIÁVAL! HELYSZÍNEN, minden szerdán és pénteken. VILLÁMSÚJTÁS esetén a javítási számlát a biztosító kifizeti!

Számítógép-monitorok, Samsung plazma tv-k és projektorok javítása.

Cím bejelentése

a Szegedi u. 48. sz. alatti Iparcikk üzletben
Tel.: 281-468

Komlós Zsolt
tv-műszerész
Telefonszám:
06 30 626 1021

TÓTH SÁNDORNÉ családi gazda **TRAKTOROS munkakörbe keres dolgozót.** Érdeklődni, jelentkezni 2009. március 1-től lehet Ásotthalmon, a Petőfi u. 1. sz alatti irodában.

Építőipari szolgáltató Kft
Cégeknek, magánszemélyeknek **kisebbs-nagyobb építőipari munkákat, karbantartást, szolgáltatást vállalunk.**
Tel: **30/981-7377**

Fal-, mennyezet-és padló-**FŰTÉS** illetve **HŰTÉS** rendszerek **forgalmazása és kivitelezése!**

Érdeklődni: **Kispéter József** 30/6966175.

Az INBA Zrt. **KERES NŐI DOLGOZÓKAT** zöldség-gyümölcsveszélőgátára, csomagolásra, valamint **FÉRFI DOLGOZÓKAT** kézi anyagmozgató és targoncás munkakörbe. **Előny** a B kategóriás jogosítvány, valamint targoncavezetői engedély. **Érdeklődni,** jelentkezni 2009. március 1-től lehet az **INBA Zrt.** hűtőházánál a 6783 Ásotthalmon, Petőfi u. 1. szám alatt.

Az **INBA Zrt.** az Ásotthalmon Petőfi u. 1. sz alatt található Zöldség-gyümölcs felvásárló és csomagoló telepére **KERES ÁRUÁTVÉVŐKET, VALAMINT MŰSZAKVEZETŐKET.**

Előny ezen a területen szerzett szakmai gyakorlat.

Jelentkezni lehet 2009. március 1-től az INBA Zrt. hűtőházánál Ásotthalmon a Petőfi u. 1. szám alatt.

Mórahalmi KÖRKÉP

MÓRAHALOM VÁROS
TAJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA
Felelős szerkesztő: Szűcs Julianna
Szerkesztőbizottság tagjai:
Hargitai Imre, Kalmár István,
Kosztay Gyuláné, Pipicz Mihályné,
Rozsnyainé Hódi Mária

A szerkesztőség címe:
Mórahalmi Város Önkormányzat
Tóth Menyhért Városi Könyvtár és
közösségi Ház, 6782 Mórahalom,
Rózskői út 2. Telefon, fax: 62/281-441

Kiadja: Mórahalmi város
Önkormányzat, Tóth Menyhért
Városi Könyvtár és Közösségi Ház
Felelős kiadó: Zsiros Annamária

Készült: Typo-Alfa Kft. nyomdában,
2400 példányban
Tördelő: Sashegyi Attila

Nagyon fontos, hogy a mórahalmi családok, biztonságban tudják gyermekeiket, amíg a szülők dolgoznak. A Huncutka bölcsődében a napirendet a gyermekek igényei szerint alakítják.

Különlegesség, hogy helyben főznek a kicsiknek, az étrend és az étel élelmezésvezető segítségével készül.

Országszerte sok a jelentkező a bölcsődékbe, nagy az érdeklődés a mórahalmi Huncutka Bölcsőde és a családi napközi iránt is. Ebben a nevelési évben harmincöt kisgyermek került be a bölcsődébe és huszonhárom a családi napközibe. A gyerekekre hét gondozónő vigyáz. Intézményi ellátás nélkül hat kisgyermek maradt. A kicsik beiratása továbbra is folyamatos.

A bölcsőde szakmai programja az alkotó játékokra épül. Mottójuk: „A játék királyi út, nemcsak a fejlődés megismerésében, hanem a fejlesztés megszépítésében is.” (Mérey Ferenc)

Minden csoportnak a gyermekek szükségletéhez igazított

Lehetőség van a gyerekeket egy-két órára is elhelyezni.

rugalmas napirendje van. Az intézménybe kerülő gyerekek beilleszkedését a saját gondozónő rendszer segíti. A bölcsődébe szoktatást a szülőkkel történt előzetes megbeszélés alapján, ütemterv szerint végzik a gondozók.

A napirendet az évszakok is befolyásolják. A téli időszak a meséké, verseké, éneklésé, tavasszal és nyáron az időjárástól függően megpróbálnak minél több időt a szabadban tölteni. Az év minden napján rajzolnak, tornáznak, játszanak a gyerekek, a gondozónők zenélnek. Az óvodai sószórában - melyet időnként kölcsönkap a

Huncutkák paradicsoma

bölcsőde - diavetítést tartanak. A tavalyi programok közül kiemelkedik az először megrendezett karácsonyi vásár és a farsangi mulatság. A szülők bevonásával gyűjtötték az egy- és kétforintosokat, valamint a papírt. A befolyt összegből játékokat vásároltak.

Megünnepezték a húsvétot és az anyák napját is.

Nyáron lovaskocsiztak, sokat sétáltak és pancsoltak a bölcsődések, rendszeres program volt az aszfaltrajzolás is. Különlegesség, hogy az étel a Huncutka óvodában helyben készül. Élelmezésvezető segítségével, korszerű körülmények között főznek és napi négyszeri étkezést biztosítanak a bölcsődéseknek.

Az intézményben családi napközi működik, ahol lehetőség van a gyerekeket egy-két órára elhelyezni, sőt születésnapú zsúrokat is rendezhetnek itt a kicsiknek. A kisgyermekeknek közösséget biztosítunk anélkül, hogy rendszeresen bölcsődébe kellene járniuk. Játshatnak hasonló korú társaikkal, új élményeket szerezhetnek. A szülők tapasztalatot cserélnek egymással, ha elfoglaltságuk van, ránk bízhatják gyermeküket - sorolta a napközi előnyeit

BALOGHNÉ BARANYÁS ÁGNES
- szakmai vezető

